

ROMÂNIA
TRIBUNALUL BUCUREȘTI - SECȚIA I PENALĂ
SENTINȚA PENALĂ NR. 490

Ședința publică din data de 09.06.2020

Tribunalul constituit din:

PREȘEDINTE: MARIA MANUELA ORZAȚĂ

GREFIER: VALENTINA OANCEA

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție este reprezentat prin procuror Bogdan Ghiță.

Pe rol, pronunțarea cauzei penale având ca obiect cererea de „habeas corpus” formulată de către petentul condamnat Dragnea Nicolae Liviu, în conformitate cu dispozițiile art. 5, paragraf 4 raportat la art. 5 paragraf 1.a), corelat cu art. 6 paragraf 1 din Convenția europeană a drepturilor omului.

Dezbaterile pe fondul cauzei și susținerile orale ale părților au avut loc în ședința publică din data de 03.06.2020, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată și care face parte integrantă din prezenta sentință, când, tribunalul, având în nevoie de timp pentru a delibera în baza art. 391 alin. (1) Cod procedură penală, a stabilit pronunțarea pentru data de astăzi, când a hotărât următoarele:

TRIBUNALUL,

Deliberând asupra cauzei penale de față, constată următoarele:

La data de 06.01.2020, pe rolul acestei instanțe a fost înregistrată, sub nr. 65/3/2020, cererea de *habeas corpus* formulată de petentul condamnat **DRAGNEA NICOLAE LIVIU** (deținut la data introducerii cererii în Penitenciarul București Rahova).

Potentul condamnat a solicitat să se constate caracterul nelegal al stării sale de privare de libertate (de detenție) începând cu data de 10.10.2019 și să se dispună punerea sa de îndată în libertate.

În motivarea cererii, petentul condamnat a învederat că a fost condamnat în primă instanță la o pedeapsă de 3 ani și 6 luni închisoare (cu executare) de **Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală**, prin Sentința penală nr. 377 din 21.06.2018, pronunțată în dosarul nr. 2628/1/2016. Judecarea cauzei în primă instanță și adoptarea sentinței de condamnare s-au făcut de un complet de 3 judecători care nu era specializat în judecarea infracțiunilor de corupție. De altfel, până după ce sentința de condamnare a petentului a fost pronunțată, în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție nu au fost constituite completuri de 3 judecători specializate pentru judecarea în primă instanță a infracțiunilor de corupție.

Pe latură penală, sentința a fost apelată atât de petent, cât și de parchet. Între motivele sale de apel, petentul a susținut nulitatea sentinței de condamnare întrucât nu a fost adoptată de un complet specializat în judecarea infracțiunilor de corupție, așa cum cere art. 29 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, în forma în vigoare la data judecării cauzei în primă instanță și a adoptării sentinței.

Prin Decizia penală nr. 142 din 27.05.2019, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 judecători penal în Dosarul nr. 2401/1/2018, apelul petentului și apelul parchetului au fost respinse pe latura penală, așa încât, pe latură penală, sentința a devenit definitivă.

Pe data de 27.05.2019 petentul a fost arestat și a început executarea pedepsei de 3 ani și 6 luni închisoare, aplicate prin sentința devenită definitivă în urma respingerii apelurilor pe latură penală.

După ce petentul a început executarea pedepsei privative de libertate aplicate prin sentința devenită definitivă, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 417 din 03.07.2019, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 825 din 10.10.2019, a statuat că: art. 29 alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție impune constituirea de completuri specializate pentru judecarea în primă instanță a infracțiunilor de corupție și la Înalta Curte de Casație și Justiție; hotărârile judecătorești pronunțate de completuri nelegale sunt lovite de nulitate absolută pentru că nu sunt pronunțate de o instanță stabilită de lege; refuzul constant și de lungă durată al Înaltei Curți de Casație și Justiție de a aplica legea și de a constitui completuri specializate pentru judecarea în primă instanță a infracțiunilor de corupție violează dispozițiile constituționale privind rolul Parlamentului de unică autoritate legiuitoare a țării, separația puterilor, statul de drept și respectarea legii.

Potentul a subliniat expres că această cerere de *habeas corpus* nu constituie în vreun fel vreo cale de atac (apel, contestație, recurs în casație, contestație în anulare, revizuire) împotriva sentinței penale de condamnare la o pedeapsă privativă de libertate, devenite definitivă pe latură penală prin respingerea apelurilor.

Prin urmare, prin această cerere de *habeas corpus* petentul a arătat că nu critică în vreun fel nici temeinicia, nici legalitatea (substanțială sau procedurală) sentinței penale de condamnare devenite definitive.

Sentința penală de condamnare a petentului la o pedeapsă privativă de libertate, devenită definitivă pe latură penală prin respingerea apelurilor, se bucură de autoritate de lucru judecat, pe care petentul nu o pune în vreun fel în discuție prin această cerere de *habeas corpus*.

Utilizarea sau eventuala utilizare de către petent a unor căi extraordinare de atac (contestatie în anulare, recurs în casație sau revizuire după o eventuală plângere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului) sunt chestiuni complet distincte și fără nicio legătură cu această cerere de *habeas corpus*.

A susținut petentul condamnat că această cerere de *habeas corpus* urmărește exclusiv încetarea stării de detenție a petentului, deci punerea sa în libertate.

Ea nu vizează deci sub nicio formă încetarea existenței juridice (prin desființare, anulare, modificare etc.) sau pierderea autorității de lucru judecat a sentinței penale de condamnare devenite definitive.

Din acest motiv, statuările Deciziei Curții Constituționale nr. 417 din 03.07.2019 2019, în sensul că respectiva decizie nu aduce atingere autorității de lucru judecat a hotărârilor judecătorești penale devenite definitive înainte de pronunțarea ei, pentru că nu pot fi utilizate căi extraordinare de atac, nu prezintă relevanță în soluționarea prezentei cereri de *habeas corpus*. Potentul condamnat a susținut că nu își propune prin această cerere de *habeas corpus* să contrazică statuarea Curții Constituționale, în sensul că respectiva decizie nu justifică utilizarea vreunei căi extraordinare de atac împotriva hotărârilor judecătorești penale devenite definitive înainte de pronunțarea ei, tocmai pentru că petentul, prin această cerere de *habeas corpus*, nu utilizează vreo cale de atac (nici ordinară, nici extraordinară), nu pune în discuție autoritatea de lucru judecat, nu cere desființarea, anularea etc. hotărârii penale definitive. Decizia Curții Constituționale nu permite utilizarea căilor extraordinare de atac împotriva hotărârilor judecătorești penale devenite definitive înainte de pronunțarea ei, dar ea nu interzice în vreun fel punerea în discuție, pe baza deciziei Curții Constituționale, a **legalității stării de privare de libertate decurgând din hotărârea penală definitivă de condamnare**.

Potentul condamnat a învederat că *habeas corpus* este o instituție multiseclară a dreptului englez. Ea a fost internaționalizată la nivel regional european prin art. 5 paragraful 4 din Convenția europeană a drepturilor omului, devenind apoi drept intern pentru statele care sunt Părți la acest tratat internațional și care aderă la sistemul monist. Prin acest mecanism juridic al convenționalizării și aplicabilității directe, o instituție juridică națională (*habeas corpus*) dintr-un stat a devenit instituție juridică națională și în alte state, inclusiv în România.

Habeas corpus este o dimensiune a dreptului individual la libertate și la siguranță, o garanție a acestui drept. *Habeas corpus* înseamnă "corpul să fie al tău". În cazul în care o persoană este privată de libertate (indiferent de cine și din ce motiv), ea are dreptul să se adreseze unui judecător (care este independent, imparțial și supus numai legii, deci este o garanție reală și efectivă a libertății individuale), care să verifice dacă privarea de libertate este legală, iar în caz contrar să dispună punerea în libertate (redând astfel corpul persoanei).

Cât privește **admisibilitatea cererii**, petentul condamnat a susținut că această cerere de *habeas corpus* îndeplinește toate condițiile de admisibilitate stabilite de art. 5 paragraful 4 din Convenția europeană a drepturilor omului, respectiv: existența unei privări de libertate; invocarea caracterului nelegal al privării de libertate; existența unei cereri a persoanei private de libertate adresate unei instanțe.

Potentul a subliniat faptul că o cerere de *habeas corpus*, prevăzută de art. 5 paragraful 4, este o garanție generală de care se bucură toate persoanele private de libertate, indiferent de motivul privării de libertate, adică oricare dintre cele 6 motive prevăzute la art. 5 paragraful 1.a) - f).

Numai garanțiile figurând în art. 5 paragraful 3 au caracter special și se aplică într-o singură ipoteză de privare de libertate, indicată expres, adică cea de la art. 5 paragraful 1 .c), respectiv arestarea preventivă.

Pe cale de consecință, fiind de aplicabilitate generală, pentru toate ipotezele figurând la art. 5 paragraful 1 a) - f), garanția de *habeas corpus* există și în cazul privării de libertate conform art. 5 paragraful 1.a), adică în cazul unei condamnări penale la o pedeapsă privativă de libertate.

În concluzie, în opinia petentului condamnat, această cerere de *habeas corpus* este admisibilă.

Cât privește **temeinicia cererii**, petentul condamnat a arătat, cu caracter prealabil, că el se află în executarea pedepsei privative de libertate aplicate prin sentință, iar nu prin decizia de apel.

Astfel, sentința a fost apelată atât de petent, cât și de parchet, dar prin decizia de apel a fost admis apelul petentului exclusiv pe latură civilă, fiind respins apelul său pe latură penală, după cum a fost respins și apelul parchetului. Pe latură penală deci, în ceea ce îl privește pe petent, apelurile au fost respinse, sentința nu a fost în niciun fel modificată, ci ea a devenit definitivă la data deciziei de apel. Potentul execută deci exclusiv pedeapsa stabilită prin sentință (devenită definitivă prin respingerea apelurilor pe latură penală), iar nu o pedeapsă stabilită prin sentința modificată prin decizia de apel sau o pedeapsă aplicată prin decizia de apel care să se substituie sentinței.

Așa fiind, starea actuală de privare de libertate (detenție) a petentului este rezultatul sentinței pronunțate de un complet de 3 judecători al Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție (devenite definitive prin respingerea apelurilor pe latură penală), care a aplicat pedeapsa pe care o execută petentul. Potentul nu se află în executarea vreunei pedepse aplicate de Completul de 5 judecători penal al Înaltei Curți de Casație și Justiție, întrucât decizia de apel s-a limitat la a respinge apelurile pe latură penală ale petentului și parchetului, făcând să devină definitivă sentința completului de 3 judecători al Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Sentința penală de condamnare a petentului la pedeapsa privativă de libertate în executarea căreia acesta se află în prezent (devenită definitivă prin respingerea apelurilor pe latura penală) a fost pronunțată de un complet de 3 judecători al Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție **care nu era specializat în judecarea cauzelor de corupție**.

Or, art. 29 alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, în forma în vigoare în perioada judecării cauzei penale a petentului și a pronunțării sentinței ("Pentru judecarea în prima instanță a infracțiunilor prevăzute în prezenta lege, se constituie complete specializate."), impunea ca judecarea în prima instanță a cauzelor privind infracțiuni de corupție, ia toate instanțele, inclusiv la înalta Curte de Casație și Justiție, să se facă de completuri specializate.

Această soluție juridică a fost consfințită de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 417 din 03.07.2019.

Curtea Constituțională a statuat că norma legislativă se aplică tuturor instanțelor judecătorești, inclusiv Înaltei Curți de Casație și Justiție, care era obligată să constituie completuri specializate pentru judecarea în primă instanță a infracțiunilor de corupție. Tot jurisdicția

constituțională a mai constatat că, până în anul 2019 (perioadă care acoperă perioada când cauza petentului a fost judecată în primă instanță și s-a pronunțat sentința), cu violarea gravă și de durată a legii, la Înalta Curte de Casație și Justiție nu au fost constituite completuri specializate pentru judecarea în primă instanță a infracțiunilor de corupție.

În rezumat, petentul condamnat a precizat că Decizia nr. 417 din 03.07.2019 a Curții Constituționale:

- reține că legea (în vigoare pe toată perioada cât cauza petentului a fost judecată în primă instanță și s-a adoptat sentința) impunea constituirea, la Înalta Curte de Casație și Justiție, de completuri specializate pentru judecarea în primă instanță a infracțiunilor de corupție;
- constată că, violând grav și pe o perioadă îndelungată legea, la Înalta Curte de Casație și Justiție nu au existat completuri specializate pentru judecarea în primă instanță a infracțiunilor de corupție (inclusiv pe toată perioada cât cauza petentului a fost judecată în primă instanță și s-a adoptat sentința);
- statuează că judecarea în primă instanță a cauzelor privind infracțiunile de corupție la Înalta Curte de Casație și Justiție de completuri nespecializate (inclusiv pe toată perioada cât cauza petentului a fost judecată în primă instanță și s-a adoptat sentința) înseamnă judecarea respectivelor cauze penale de o instanță care nu este stabilită de lege, ceea ce violează dreptul la un proces echitabil, consacrat de art. 6 paragraful 1 din Convenția europeană a drepturilor omului, așa cum este el interpretat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Particularizând la situația petentului, din Decizia Curții Constituționale nr. 417 din 03.07.2019 rezultă indiscutabil că sentința penală prin care petentul a fost condamnat la o pedeapsă privativă de libertate și pe care acum o execută strict în temeiul acestei sentințe (devenită definitivă prin respingerea apelurilor pe latură penală) a fost pronunțată de un complet nelegal constituit, adică de o instanță care nu este prevăzută de lege, cu violarea dreptului la un proces echitabil.

Din perspectiva cererii de *habeas corpus*, Decizia Curții Constituționale nr. 417 din 03.07.2019, statuând că judecarea în primă instanță de Înalta Curte de Casație și Justiție a cauzelor privind infracțiuni de corupție în completuri nespecializate este ilegală și reprezintă o judecată penală de o instanță care nu este stabilită de lege în sensul art. 6 paragraful 1 din Convenția europeană a drepturilor omului, este esențială.

Astfel, art. 5 paragraful 4 din Convenție, privind garanția de *habeas corpus*, prevede că instanța judecătorească sesizată de persoana privată de libertate ordonă eliberarea dacă detenția este ilegală.

Art. 5 paragraful 1.a) din Convenție dispune că dreptul la libertate și la siguranță este respectat, în cazul unei pedepse privative de libertate, numai dacă detenția este regulată (legală), adică dacă este rezultatul unei condamnări decise de o instanță competentă.

Art. 6 paragraful 1 din Convenție, privind dreptul la un proces echitabil, consacră dreptul oricărei persoane acuzate de săvârșirea unei infracțiuni de a fi judecată de o instanță stabilită de lege.

Corelând cele trei norme juridice internaționale convenționale (direct aplicabile în dreptul intern român cu caracter prioritar) și Decizia Curții Constituționale nr. 417 din 03.07.2019, rezultă logic și imediat că:

- petentul nu a fost judecat în primă instanță de un complet specializat, cu încălcarea dispozițiilor legale imperative în materie, deci petentul nu a fost judecat de o instanță stabilită de lege, ceea ce violează art. 6 paragraful 1 din Convenție, privind dreptul la un proces echitabil;
- privarea de libertate a petentului, în baza sentinței pronunțate de o instanță care nu este prevăzută de lege (sentință păstrată intactă pe latură penală prin respingerea apelurilor), constituie o privare de libertate care nu este rezultatul unei condamnări decise de o instanță competentă, ceea ce violează art. 5 para. 1.a) din Convenție, privind dreptul la libertate și al siguranță;
- instanța investită de petent cu această cerere de *habeas corpus*, în temeiul art. 5 paragraful 4 din Convenție, constatând caracterul ilegal al detenției (bazate pe o hotărâre judecătorească pronunțată de o instanță necompetentă, întrucât este neprevăzută de lege), trebuie să ordone eliberarea de îndată a petentului.

Cu privire la competență, petentul condamnat a susținut că întrucât temeiul juridic al cererii de *habeas corpus* este reprezentat direct de norme internaționale convenționale direct aplicabile în ordinea juridică internă, este evident că nu există o normă juridică expresă (nici de drept internațional, nici de drept național) privind instanța competentă. Așa fiind, se aplică dreptul comun în materia competenței instanțelor judecătorești, conform Codului de procedură penală.

În opinia petentului condamnat, ar fi pur teoretică și iluzorie existența unei căi procedurale prevăzute de o normă internațională convențională în materia drepturilor omului direct aplicabilă în dreptul intern (și care nu are cum să prevadă, fiind normă internațională, instanța națională competentă), dacă respectiva cale procedurală nu ar fi de competența unei instanțe naționale, iar instanța națională competentă nu poate fi stabilită decât de dreptul intern, aplicat ca drept comun.

Cu caracter de principiu, a arătat că art. 35 alin. (1) din Codul de procedură penală dispune că instanța penală de drept comun este judecătoria. Totuși, această regulă se aplică atunci când este vorba de judecarea fondului cauzelor penale.

Or, cererea de *habeas corpus* nu are în vedere fondul cauzei penale, ci exclusiv chestiunea detenției (stării de privare de libertate), în executarea unei hotărâri judecătorești penale definitive de condamnare.

Prin urmare, chiar dacă cererea de *habeas corpus* nu este o contestație la executare (ea nu se întemeiază pe art. 598 din Codul de procedură penală, ci direct și exclusiv pe Convenția europeană a drepturilor omului), ea este o cerere care, **prin obiectul său, ține de materia executării hotărârilor judecătorești penale**. Așa fiind, este firesc ca această cerere de *habeas corpus* să fie de competența instanței de executare, stabilite de art. 553 din Codul de procedură penală.

În concret, fiind vorba de o hotărâre pronunțată în primă instanță de Înalta Curte de Casație și Justiție (prin Secția penală), instanța de executare este Tribunalul București, în temeiul art. 553 alin. (2) din Codul de procedură penală.

Întrucât locul de detenție (Penitenciarul București Rahova) se află în raza Tribunalului București, nu se impune nicio distincție între instanța de executare și instanța în a cărei circumscripție se află locul de deținere, potrivit art. 597 alin. (6) din Codul de procedură penală, aplicabil în materia procedurii la instanța de executare.

Potentul a informat instanța că, în mod distinct, a introdus la Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală o contestație la executare, întemeiată pe art. 598 alin. (1) lit. c) teza a II-a din Codul de procedură penală, prin care a contestat executarea hotărârii judecătorești penale definitive de condamnare sub aspectul executării pedepsei principale cu închisoarea și a solicitat punerea sa imediată în libertate.

A mai învederat că această cerere de *habeas corpus* constituie utilizarea de petent a căilor interne pentru protejarea dreptului său la libertate și la siguranță, consacrat de art. 5 paragraful 1.a) și paragraful 4 din Convenția europeană a drepturilor omului, violat începând cu data de 10.10.2019, căi interne după a căror epuizare, potrivit art. 35 paragraful 1 teza I din Convenție, petentul poate introduce o plângere individuală la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în temeiul art. 34 din Convenție.

În probațiune, petentul condamnat a solicitat administrarea probei cu înscrisuri, respectiv Sentința penală nr. 377 din data de 21.06.2018 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală în dosarul nr. 2628/1/2016, Decizia nr. 142 din data de 27.05.2019 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 judecători în dosarul nr. 2401/1/2018, precum și Decizia nr. 417 din data de 03.07.2019, pronunțată de Curtea Constituțională a României în dosarul nr. 642E/2019, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 825/10.10.2019.

În drept, petentul condamnat a invocat în mod direct și exclusiv prevederile art. 5 paragraful 4 raportat la art. 5 paragraful 1.a), acesta din urmă corelat cu art. 6 paragraful 1 din Convenția europeană a drepturilor omului.

La dosar, la solicitarea din oficiu a instanței, au fost depuse, în copie, următoarele înscrisuri: Sentința penală nr. 377 din data de 21.06.2018 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală în dosarul nr. 2628/1/2016 însoțită de referat de la Biroul Executări Penale al acestei instanțe cu privire la data rămânerii definitive (filele 68-325 vol. I), Decizia nr. 142 din data de

27.05.2019 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul de 5 judecători în dosarul nr. 2401/1/2018 (filele 1-401 vol. II), precum și mandatul de executare a pedepsei închisorii nr. 71/27.05.2019 emis de Tribunalul București – Secția I penală în dosarul nr. 2628/1/2016 al Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția penală (filele 40-45 vol. I).

La termenul de judecată din data de 18.02.2020, în baza art. 47 alin. (1) și (4) din Codul de procedură penală, instanța a invocat din oficiu excepția necompetenței materiale a Tribunalului București.

Prin Sentința penală nr. 168 din data de 18.02.2020 pronunțată de Tribunalul București – Secția I penală în dosarul nr. 65/3/2020, a fost admisă excepția necompetenței materiale a Tribunalului București invocată din oficiu, iar în temeiul art. 50 din Codul de procedură penală, *a fost declinată competența de soluționare a cererii formulate de petentul condamnat DRAGNEA NICOLAE LIVIU, în favoarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.*

Prin Sentința penală nr. 173 din data de 14.05.2020 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția penală în dosarul nr. 65/3/2020, *a fost trimisă cererea de „habeas corpus” formulată de petentul condamnat Dragnea Nicolae Liviu la Tribunalul București, spre competență soluționare.*

Pentru a pronunța această sentință penală, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că toate criticile dezvoltate în cuprinsul cererii vizează legalitatea detenției ulterior rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, fiind întemeiate pe dispozițiile art.5 paragraful 1 lit. a și art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Raportând aceste coordonate la procedura reglementată de dispozițiile art.553 alin.2 Cod procedură penală (hotărârile pronunțate în primă instanță de către Înalta Curte de Casație și Justiție se pun în executare, după caz, de Tribunalul București sau de tribunalul militar) cu referire la dispozițiile art.598 alin.2 teza a I din același cod (în cazurile prevăzute la alin.1 lit.a, b și d, contestația se face, după caz, la instanța prevăzută la art.597 alin.1 sau 6), Înalta Curte de Casație și Justiție a constatat că hotărârile pronunțate în primă instanță de Înalta Curte de Casație și Justiție se pun în executare, după caz, de Tribunalul București sau de tribunalul militar.

Singura ipoteză în care Înalta Curte de Casație și Justiție este competentă să se pronunțe în materie de executare este aceea reglementată de art. 598 alin. 1 lit.c Cod procedură penală (contestația împotriva executării hotărârii penale se poate face când se ivește vreo nelămurire cu privire la hotărârea care se execută sau vreo împiedicare la executare), însă în cauză nu se invocă vreo nelămurire cu privire la hotărârea care se execută.

În ceea ce privește teza a II-a a dispozițiilor art.598 alin.1 lit.c Cod procedură penală, aceasta are în vedere alte ipoteze decât cele la care se face referire în cererea formulată, cum ar fi: omisiunea anulării mandatului de executare a pedepsei închisorii în cazul infracțiunilor concurente; schimbarea numelui persoanei condamnate anterior punerii în executare a mandatului de executare; omisiunea deducerii reținerii sau a unei perioade executate; emiterea greșită a unui mandat de executare atunci când, prin hotărâre definitivă, s-a dispus suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei.

Înalta Curte a constatat astfel că nu ne aflăm în niciuna dintre ipotezele la care s-a făcut referire anterior, astfel încât competența materială în examinarea cererii de habeas corpus formulată de petentul condamnat Dragnea Nicolae Liviu aparține Tribunalului București, instanță căreia i s-a trimis dosarul, spre competență soluționare.

Ulterior emiterii regulatorului de competență, *cauza a fost înregistrată la Tribunalul București – Secția I penală sub nr. 65/3/2020*, în data de 28.05.2020*, primul termen de judecată fiind stabilit la data de 03.06.2020.

Analizând actele și lucrările dosarului, Tribunalul reține următoarele:

În drept, potrivit art. 5 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță; nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția următoarelor cazuri și potrivit căilor legale:

a. dacă este deținut legal pe baza condamnării pronunțate de către un tribunal competent; (...).

Potrivit art. 5 paragraful 4 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, **orice persoană lipsită de libertatea sa prin arestare sau detenție are dreptul să introducă recurs în fața unui tribunal**, pentru ca acesta să statueze într-un termen scurt **asupra legalității detenției sale și să dispună eliberarea sa dacă detenția este ilegală.**

În fapt, Tribunalul reține că din actele depuse la dosar, rezultă că petentul condamnat se află în executarea unei pedepse rezultante de 3 ani și 6 luni închisoare aplicată în baza Sentinței penale nr. 377 din data de 21.06.2018 pronunțată de **Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția penală** în dosarul nr. 2628/1/2016, definitivă prin Decizia nr. 142 din data de 27.05.2019 pronunțată de **Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul de 5 judecători** în dosarul nr. 2401/1/2018.

În baza acestei sentințe penale, a fost emis mandatul de executare a pedepsei închisorii nr. 71/27.05.2019 de către **Tribunalul București – Secția I penală** în dosarul nr. 2628/1/2016 al Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția penală (filele 40-45 vol. I), în conformitate cu prevederile art. 553 alin. (2) din Codul de procedură penală.

Toate criticile dezvoltate în cuprinsul cererii formulate de petentul condamnat și care face obiectul prezentului dosar vizează legalitatea detenției ulterior rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, fiind întemeiate pe dispozițiile art. 5 paragraful 1 lit. a și art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Sub aspectul admisibilității cererii formulate de petentul condamnat Dragnea Nicolae Liviu, intitulată "habeas corpus", Tribunalul reține următoarele:

Art. 5 paragraful 4 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează oricărei persoane dreptul de a contesta în fața unei instanțe naționale legalitatea detenției sale, atât în situația în care persoana respectivă este deținută în baza unei condamnări date în primă instanță, dar care nu este definitivă (întrucât un acuzat este considerat deținut „pe baza condamnării pronunțate de către un tribunal competent” în sensul art. 5 paragraf 1 lit. a) din Convenție de îndată ce hotărârea a fost pronunțată în primă instanță, chiar dacă nu este încă executorie și poate încă să facă obiectul unui recurs - Ruslan Yakovenko împotriva Ucrainei, pct. 46), dar mai ales în situația în care aceasta are la bază o **condamnare** definitivă pronunțată de către o instanță (apreciată de petent ca fiind necompetentă), cum este cazul de față.

Termenul „tribunal” folosit în art. 5 paragraful 4 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului desemnează organele care prezintă nu numai caracteristici comune fundamentale, dintre care cea mai importantă este independența de executiv și de alte autorități, ci și garanțiile unei proceduri judiciare (Weeks împotriva Regatului Unit, pct. 61; De Wilde, Ooms și Versyp împotriva Belgiei, pct. 78).

Art. 5 paragraful 1 lit. a) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului nu face distincție în funcție de caracterul juridic al infracțiunii pentru care o persoană a fost condamnată. El se aplică pentru **orice „condamnare”** privativă de libertate pronunțată de o instanță, pe care **dreptul intern al statului în cauză o califică drept penală** sau disciplinară (*Engel și alții împotriva Țărilor de Jos*, pct. 68; *Galstyan împotriva Armeniei*, pct. 46).

Termenul „în baza unei condamnări” nu implică o simplă ordine cronologică a succesiunii între „condamnare” și „detenție”: cea de-a doua trebuie să fie urmarea celei dintâi, să se producă în urma și prin urmare sau în virtutea acesteia. Pe scurt, trebuie să existe o legătură de cauzalitate suficientă între condamnare și privarea de libertate în cauză [*Del Río Prada împotriva Spaniei* (MC), pct. 124; *James, Wells și Lee împotriva Regatului Unit*, pct. 189; *Monnell și Morris împotriva Regatului Unit*, pct. 40].

Ca atare, Tribunalul reține că dreptul petentului condamnat de a contesta, în fața unei instanței naționale, legalitatea detenției sale în baza unei condamnări definitive, este garantat de către Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În legislația internă însă nu s-a prevăzut remediul procesual prin care petentul să poată contesta legalitatea detenției sale ca urmare a condamnării de către o instanță incompetentă (cum susține) – constată ca atare de către Curtea Constituțională a României, după rămânerea definitivă a sentinței de condamnare, întrucât, după intrarea în vigoare a Noului Cod de procedură penală, la data de 01.02.2014, legiuitorul român nu a mai prevăzut posibilitatea formulării unei contestații contra executării hotărârii penale în ipoteza în care se invocă orice alt incident ivit în cursul executării pedepsei, în afară de amnistia, prescripția, grațierea, sau orice altă cauză de stingere sau micșorare a pedepsei (aspecte care nu sunt nici invocate și nici nu sunt incidente în cauză).

Pe de altă parte, contestarea legalității detenției sale în acest caz nu se poate realiza nici pe calea contestației la executare prevăzută în art. 598 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală, având în vedere pe de o parte cele statuate de către Înalta Curte de Casație și Justiție prin regulamentul de competență, iar, pe de altă parte, cele statuate prin sentința penală definitivă pronunțată de către aceeași instanță în dosarul nr. 11/1/2020 al ICCJ prin care a fost respinsă contestația la executare formulată în baza acestui text de lege (prin indicarea acelorași motive de fapt ca cele învederate în prezentul dosar) cu motivarea, în esență, că aceste aspecte nu pot fi analizate pe calea contestației la executare prevăzute în art. 598 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală.

În consecință, Tribunalul nu poate primi susținerile reprezentantului Ministerului Public de la termenul de judecată din data de 03.06.2020 potrivit căreia cererea petentului este inadmisibilă având în vedere că art. 5 paragraf 4 C.E.D.O. este aplicabil în mod direct doar în situația în care dreptul intern nu reglementează instituția prin intermediul căreia persoana privată de libertate să introducă un recurs în fața unui tribunal pentru ca acesta să statueze cu privire la legalitatea detenției sale, procurorul susținând în continuare că astfel cum rezultă din cuprinsul cererii, petentul a formulat deja o contestație la executare invocând aceleași motive, contestație ce a fost respinsă definitiv de către Î.C.C.J. prin Sentința penală nr. 45.

Astfel, nu se poate susține nici inadmisibilitatea cererii formulate de petentul condamnat ca urmare a reținerii autorității de lucru judecat raportat la sentința penală definitivă pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în dosarul nr. 11/1/2020 și nici inadmisibilitatea cererii ca urmare a existenței în dreptul intern a unei alte proceduri prin care petentul condamnat să poată contesta legalitatea detenției sale în baza unei condamnări definitive.

Buna administrare a justiției impune un răspuns adecvat al statului pe toate palierele. Astfel, obligația statului, decurgând din art. 5 paragraful 4 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, este de a crea un sistem judiciar eficient, capabil să soluționeze o cauză prin care să se poată contesta legalitatea detenției, după condamnarea definitivă. În plus, potrivit art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, statul este obligat să reglementeze în dreptul intern un remediu care să permită persoanei să valorifice drepturile și libertățile consacrate de Convenție. Drept consecință, în lipsa acțiunii legiuitorului român și până la momentul consacrării pe cale legislativă a unui remediu efectiv necesar asigurării dreptului prevăzut de art. 5 paragraful 4 raportat la art. 5 paragraful 1 lit. a) din Convenție, instanței de judecată îi revine rolul de a aprecia asupra fondului cererii petentului condamnat și de a stabili procedurile și modalitățile de soluționare a unei astfel de cereri (procedură care nu poate fi decât cea prevăzută în art. 553 alin. 2 din Codul de procedură penală coroborat cu art. 597 din Codul de procedură penală).

Pe cale de consecință, cererea formulată este una admisibilă, urmând ca, în continuare, instanța să analizeze temeinicia ei.

Sub aspectul temeiniciei cererii formulate de petentul condamnat Dragnea Nicolae Liviu, intitulată "habeas corpus", Tribunalul reține următoarele:

Potentul condamnat contestă legalitatea detenției sale în baza unei condamnări definitive pronunțate de o instanță apreciată ca fiind incompetentă, începând cu data de 10.10.2019, respectiv începând cu data publicării în Monitorul Oficial al României a Deciziei nr. 417/2019 a Curții Constituționale a României.

Prin Decizia nr. 417/2019 a Curții Constituționale a României a fost admisă sesizarea formulată de președintele Camerei Deputaților și a constatat că a existat un conflict juridic de natură constituțională între Parlament, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, generat de neconstituirea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a completurilor de judecată specializate pentru judecarea în primă instanță a infracțiunilor prevăzute în Legea nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, contrar celor prevăzute de art. 29 alin. (1) din Legea nr.78/2000, astfel cum a fost modificat prin Legea nr.161/2003 (s.n. petentul fiind condamnat în primă instanță de un astfel de complet de judecată); cauzele înregistrate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție și soluționate de aceasta în primă instanță anterior Hotărârii Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr.14 din 23 ianuarie 2019, în măsura în care nu au devenit definitive, urmează a fi rejudecate, în condițiile art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală, de completurile specializate alcătuite potrivit art.29 alin.(1) din Legea nr.78/2000, astfel cum a fost modificat prin Legea nr.161/2003, decizia fiind una definitivă și general obligatorie.

Cu privire la efectele acestei decizii a Curții Constituționale a României, Tribunalul reține că potrivit art.147 alin.(4) din Constituție, deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României, iar de la data publicării, sunt definitive și general obligatorii și au putere numai pentru viitor.

Prin Decizia nr. 414 din 14 aprilie 2010 sau Decizia nr. 415 din 14 aprilie 2010, Curtea Constituțională a României a reținut că „potrivit Deciziei Plenului Curții Constituționale nr. 1/1995 privind obligativitatea deciziilor sale pronunțate în cadrul controlului de constituționalitate, puterea de lucru judecat ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acesta. Astfel, Curtea reține că atât considerentele, cât și dispozitivul deciziilor sale sunt general obligatorii, potrivit dispozițiilor art.147 alin.(4) din Constituție, și se impun cu aceeași forță tuturor subiectelor de drept. În consecință, [...], atât Parlamentul, cât și Guvernul, respectiv autoritățile și instituțiile publice urmează să respecte cele stabilite de Curtea Constituțională în considerentele și dispozitivul prezentei decizii”.

Analizând în continuare considerentele Deciziei nr. 417/2019 a Curții Constituționale a României, invocate de petentul condamnat în susținerea contestației sale privind legalitatea detenției, Tribunalul reține că această decizie, în capitolul (4), arată exact care sunt efectele acestei decizii a Curții Constituționale și conduita constituțională de urmat.

Astfel, în paragraful 168 al deciziei se arată că odată constatat un conflict juridic de natură constituțională, Curtea Constituțională, în virtutea dispozițiilor art. 142 alin.(1) din Constituție, potrivit căreia „este garantul supremației Constituției”, are obligația să soluționeze conflictul, arătând conduita în acord cu prevederile constituționale la care autoritățile publice trebuie să se conformeze. În acest sens, Curtea a avut în vedere prevederile art.1 alin.(3), (4) și (5) din Constituție, în conformitate cu care România este stat de drept, organizat potrivit principiului separației și echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească, stat în care respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie, iar colaborarea între autoritățile/instituțiile statului se fundamentează pe principiul colaborării loiale și al respectului reciproc [Decizia nr.838 din 27 mai 2009, Decizia nr.460 din 13 noiembrie 2013, Decizia nr.261 din 8 aprilie 2015, paragraful 49, Decizia nr.68 din 27 februarie 2017, paragraful 123, sau Decizia nr.611 din 3 octombrie 2017, paragraful 139]. Una dintre condițiile realizării obiectivelor fundamentale ale statului român o constituie buna funcționare a autorităților publice, cu respectarea principiilor separației și echilibrului puterilor, fără blocaje instituționale [Decizia nr.460 din 13 noiembrie 2013, Decizia nr.261 din 8 aprilie 2015, paragraful 49, sau Decizia nr.68 din 27 februarie 2017, paragraful 123]. De asemenea, textul art.146 lit.e) din Constituție nu conferă Curții Constituționale atribuția de a constata doar existența conflictelor juridice de natură constituțională, ci pe aceea de a soluționa aceste conflicte. Prin urmare, în exercitarea atribuției sale, Curtea aplică o procedură în două trepte, și anume analiza existenței conflictului juridic de natură constituțională și, în măsura unui răspuns afirmativ, indicarea conduitei de urmat de către autoritățile publice implicate în conflict [Decizia nr.358 din 30 mai 2018, par.120].

În continuare, în paragraful 169 al deciziei se arată că potrivit jurisprudenței sale generate în temeiul art.146 lit.e) din Constituție [a se vedea Decizia nr.685 din 7 noiembrie 2018, par.198], **efectele deciziilor pronunțate vizează**, potrivit art.147 alin.(4) din Constituție, **situații juridice nedefinitiv consolidate**. În cadrul acestei noțiuni autonome se includ **cauzele aflate în curs de judecată, cele care, deși au fost soluționate printr-o hotărâre definitivă, pot fi contestate în măsura în care justițiabilii sunt încă în termenul de exercitare a căilor de atac extraordinare corespunzătoare, precum și cauzele viitoare**. Având în vedere obligatia constituțională a Curții Constituționale de indicare a conduitei de urmat de către autoritățile publice implicate în conflict, revine acestuia competența de a particulariza, în funcție de **specificul fiecărei cauze în parte**, situațiile juridice nedefinitiv consolidate cărora li se aplică decizia astfel pronunțată.

În acest sens, în paragraful 170 al deciziei s-a arătat că raportat la decizia respectivă și ținând seama de faptul că judecata în primă instanță a cauzelor ce fac obiectul Legii nr.78/2000 a fost afectată de conduita neconstituțională a Înaltei Curți de Casație și Justiție, ceea ce a produs un blocaj instituțional implicit, Curtea **identifică două categorii de cauze ce vizează situații juridice nedefinitiv consolidate la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție, cărora urmează a li se aplica direct prezenta decizie**. Prima categorie de cauze este reprezentată de cele a căror judecată în primă instanță a fost realizată prin mijlocirea completurilor nespecializate anterior Hotărârii Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr.14 din 23 ianuarie 2019 și, la data publicării prezentei decizii, se află în curs de judecată, în faza apelului, pe rolul Completurilor de 5 judecători. Aceste cauze, având în vedere încălcarea în faza judecătii în primă instanță a prevederilor art.21 alin.(3), ale art.61 alin.(1) și ale art.126 alin.(1), (2) și (4) din Constituție, urmează a fi rejudecate, în condițiile art.421 pct.2 lit.b) din Codul de procedură penală, de completurile specializate alcătuite potrivit art.29 alin.(1) din Legea nr.78/2000, astfel cum a fost modificat prin Legea nr.161/2003. Desigur, a doua categorie de cauze este cea subsumată cauzelor care vor fi înregistrate la Înalta Curte de Casație și Justiție începând cu data publicării prezentei decizii, și anume cauzele viitoare cu privire la care aplicarea prezentei decizii nu comportă nicio dificultate procesuală.

În paragraful 171 al deciziei se arată că, din moment ce conduita neconstituțională a Înaltei Curți de Casație și Justiție a afectat judecata în primă instanță [spre deosebire de situația constatată în Decizia nr.685 din 7 noiembrie 2018, care a privit modul de compunere al Completurilor de 5 judecători] a cauzelor ce fac obiectul Legii nr.78/2000, nu devin incidente dispozițiile art.426 lit.d) din Codul de procedură penală, potrivit cărora „Împotriva hotărârilor penale definitive se poate face contestație în anulare în următoarele cazuri [...] d) când instanța de apel nu a fost compusă potrivit legii [...]”. Curtea a subliniat că, potrivit art.147 alin.(4) din Constituție, deciziile sale produc efecte numai pentru viitor, astfel încât autoritatea de lucru judecat asociată hotărârilor judecătorești pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție prin care au fost soluționate definitiv cauzele care intră sub incidența Legii nr.78/2000, până la data publicării prezentei decizii, nu este atinsă.

Tribunalul reține astfel că nu poate da alte efecte Deciziei Curții Constituționale a României nr. 417/2019, altele decât cele indicate expres de către Curte chiar în considerentele acestei decizii, considerente care sunt obligatorii pentru instanțele de judecată, astfel cum s-a arătat anterior.

Pe de altă parte, Tribunalul reține că jurisprudența celor două instanțe europene, CEDO și CJUE, este obligatorie pentru Curtea Constituțională a României în temeiul și în condițiile stabilite de art. 20 și, respectiv art. 148 din Constituția României. Această din urmă jurisprudență oferă nu numai temeiul, ci și obligația interpretării și reinterpretării constante a dispozițiilor constituționale cu scopul și în realizarea celor mai înalte standarde de protecție și garantare a drepturilor fundamentale (incluzând art. 5 paragraful 1 lit a, art. 5 paragraful 4 și art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, invocate de petentul condamnat). În acest sens, cunoscând în mod evident existența detenției unor persoane în baza unor condamnări definitive (la data pronunțării deciziei de către CCR), condamnări aplicate de completuri de judecată nespecializate pentru judecarea în primă instanță a infracțiunilor prevăzute în Legea nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, conform celor prevăzute de art. 29 alin. (1) din Legea nr.78/2000, astfel cum a fost modificat prin Legea nr.161/2003, dacă ar fi apreciat că este cazul ca efectele deciziei nr. 417/2019 să vizeze și situația juridică a acestor persoane condamnate

definitiv, cu siguranță CCR ar fi indicat în considerente această posibilitate. Cum nu a fost prevăzută o astfel de posibilitate, rezultă că efectele Deciziei CCR nu pot fi decât cele indicate expres în considerentele deciziei, cererea petentului condamnat nefiind încadrată în cele două tipuri de cauze identificate.

Mai trebuie subliniat faptul că în jurisprudenta sa (hotărârea Çelikkaya c. Turciei, nr. 34026/03, 1 iunie 2010, paragraful 60), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că articolul 5 paragraful 1 litera (a) din Convenție **nu garantează, ca atare, dreptul unei persoane condamnate, de exemplu, să se bucure de o lege de amnistie sau să beneficieze din timp de eliberarea condiționată sau finală** (Mouesca împotriva Franței (dec.), nr. 52189/99, 18 octombrie 2001 și İrfan Kalan împotriva Turciei (dec.), nr. 73561/01, 2 Octombrie 2001). Cu toate acestea, nu ar putea fi altfel atunci când instanțele interne sunt obligate, în absența puterii discreționare, să aplice o astfel de măsură **oricărei persoane care îndeplinește condițiile** prevăzute de lege pentru a beneficia de aceasta.

Deși în cauza dedusă judecății se invocă publicarea unei decizii a Curții Constituționale, și nu a unei legi (exemplul oferit de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în hotărârea sus menționată), nu trebuie omis faptul că prin decizia invocată, Curtea Constituțională a României a statuat obligativitatea aplicării efectelor acestei decizii doar în două categorii de cauze, nu și în cauzele soluționate definitiv la momentul publicării deciziei, cum este și cazul de față.

Pentru toate considerentele de fapt și de drept mai sus menționate, Tribunalul va respinge cererea intitulată "habeas corpus", formulată de petentul condamnat DRAGNEA NICOLAE LIVIU, ca nefondată.

În baza art. 275 alin. (2) din Codul de procedură penală, va obliga petentul condamnat la plata sumei de 400 lei cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE:**

Respinge cererea intitulată "habeas corpus", formulată de petentul condamnat DRAGNEA NICOLAE LIVIU (domiciliat în

, în prezent deținut în Penitenciarul București – Rahova), ca nefondată.

În baza art. 275 alin. (2) din Codul de procedură penală, obligă petentul condamnat la plata sumei de 400 lei cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat.

Cu drept de contestație în termen de 3 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi, 09.06.2020.

**PREȘEDINTE,
MARIA MANUELA ORZAȚĂ**

**GREFIER,
VALENTINA OANCEA**

Redactat jud. M.M.O / Tehnoredactat jud. M.M.O, și grefier V.O
2 exemplare originale/09.07.2020

